

เมืองแม่กลองปลูกป่าชายเลนเพิ่มพื้นที่

ต้นหน้ำสาริมแนวไฟชะลอคลื่นชายะริมฝั่ง

จ.สมุทรสงคราม เคยอุดมสมบูรณ์ด้วยป่าไม้ชายเลนตลอดแนวฝั่งทะเลติดอ่าวไทย ระยะทาง 25.20 กิโลเมตร พื้นที่ป่าชายเลนดั้งเดิมอยู่บริเวณชายทะเลท้องที่ อ.เมืองสมุทรสงคราม และ อ.อัมพวา แบ่งพื้นที่ป่าออกเป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งอยู่ใน ต.บางแก้ว และ ต.บางจะเกร็ง อีกส่วนหนึ่งอยู่ใน ต.แหลมใหญ่ ต.คลองโคน และ ต.ยี่สาร ปี พ.ศ. 2497-2498 ราษฎรร้องเรียนให้ยกเลิกป่าสงวนและป่าเตรียมการสงวนทั้งหมดที่มีอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม รัฐบาลสมัยนั้นจึงสั่งให้กระทรวงเกษตรฯ สั่งระับการสงวนป่าทั้ง 3 ป่าในปี พ.ศ. 2500 และเพิกถอนป่าสงวนเปิดให้ราษฎรเข้าอยู่อาศัยและทำกินจนท้ายที่สุด จ.สมุทรสงคราม ไม่มีป่าสงวนเหลืออยู่อีกต่อไป นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2501 เป็นต้นมา คงมีแต่ป่าชายเลนที่เป็นกรรมสิทธิ์ของราษฎรทั้งสิ้น

ปี พ.ศ. 2527-2532 เป็นช่วงที่มีการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในจังหวัดสมุทรสงครามกันอย่างกว้างขวางเป็นเหตุให้ป่าชายเลนถูกแผ้วถางทำลายลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง จนในที่สุดปรากฏว่ามีป่าชายเลนเหลืออยู่เพียงน้อยนิดในที่ดินกรรมสิทธิ์ของราษฎรกระจายอยู่ในพื้นที่งอกชายทะเล จังหวัดสมุทรสงครามจึงเริ่มโครงการปลูกฟื้นฟูป่าชายเลนครั้งแรกขึ้นเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2534 และดำเนินการต่อเนื่องโดยใช้งบประมาณจากทั้งภาครัฐและเอกชนมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้ จ.สมุทรสงครามมีพื้นที่ป่าชายเลน 8 ลักษณะ คือ 1. ป่าชายเลนในที่ดินกรรมสิทธิ์ของราษฎรที่ปลูกป่าไม้โกงกางเพื่อเผาถ่านในท้องที่ ต.ยี่สาร และ ต.แหลมใหญ่ รวมเนื้อที่ประมาณ 6,000 ไร่, 2. ป่า

เมืองแม่กลองปลูกป่าชายเลนเพิ่มพื้นที่ เดินหน้าเสริมแนวไฟชะลอคลื่นเซาะริมฝั่ง

ชายเลนบนพื้นที่งอกชายฝั่งทะเลโดยจังหวัดสมุทรสงครามได้ฟื้นฟูป่าชายเลนบนพื้นที่งอก ต.คลองโคน และพื้นที่หลังแนวไม้ไผ่ชะลอคลื่น ต.บางแก้ว มาตั้งแต่ปี 2534 ถึงปี 2558 ได้เนื้อที่ป่า 2,598 ไร่ วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2543 จังหวัดได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่สาธารณประโยชน์ชายทะเลในพื้นที่ ต.คลองโคน จำนวน 6 แปลง เนื้อที่ 1,884 ไร่ 1 งาน 26 ตารางวา พื้นที่ส่วนที่เหลือสำนักงานที่ดินจังหวัดสามารถออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงต่อไปได้เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่งอกจากสาธารณประโยชน์ชายทะเลดังกล่าว และ 3. ป่าชายเลนที่ปลูกขึ้นหลังแนวไม้ไผ่ชะลอคลื่น โดยจังหวัดสมุทรสงครามมีโครง

การปลูกไม้ไผ่ชะลอคลื่น เพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลพื้นที่ ต.บางแก้ว ต.บางจะเกร็ง และ ต.แหลมใหญ่ เริ่มโครงการเมื่อปี 2553 ถึงปี 2556 และพื้นที่หลังแนวไม้ไผ่

ได้ดำเนินการปลูกป่าชายเลนเพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งที่ยื่นหลังแนวไม้ไผ่ได้พลง โดยเริ่มปลูกป่าชายเลนตั้งแต่ปี 2554 เป็นปีแรกในพื้นที่หมู่ 10 ต.บางแก้ว

อ.เมืองสมุทรสงคราม พื้นที่ 20 ไร่ โดยเมื่อเร็ว ๆ นี้ นางกานต์เปรมปรีดิ์ ขิดานนท์ รอง ผวจ.สมุทรสงคราม นายชากริ รอดไฟ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสงคราม นายวิสูตร นวมศิริ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 10 ต.บางแก้ว ประธานกลุ่มอนุรักษ์พัฒนาป่าชายเลน ตลอดจนผู้แทนจากสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองรวมสมุทรสงคราม ได้ลงพื้นที่สำรวจการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่นตลอดแนวชายฝั่งตั้งแต่ ต.บางแก้ว, บางจะเกร็งและแหลมใหญ่ ระยะทาง 17 กิโลเมตร และยังได้สำรวจพื้นที่ปลูกป่าชายเลนเพื่อเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อนให้เป็นแหล่งความมั่นคงทางอาหารที่สมบูรณ์ อีกทั้งป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งและป้องกันภัยพิบัติต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

ยาเลนเพิ่มพื้นที่ คลื่นชะรุมฝั่ง

ชายเลนเพื่อให้การ
ายฝั่งยังยืนหลังแนว
ปลูกป่าชายเลนตั้งแต่ปี
ที่หมู่ 10 ต.บางแก้ว

อ.เมืองสมุทรสงคราม พื้นที่ 20 ไร่

โดยเมื่อเร็ว ๆ นี้ นางกานต์เปรมปรีดิ์
จิตานนท์ รอง ผวจ.สมุทรสงคราม นายชากร
รอดไฟ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทร
สงคราม นายวิสูตร นวมศิริ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 10
ต.บางแก้ว ประธานกลุ่มอนุรักษ์พัฒนาป่าชาย
เลน ตลอดจนผู้แทนจากสำนักงานโยธาธิการ
และผังเมืองรวมสมุทรสงคราม ได้ลงพื้นที่
สำรวจการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่นตลอดแนวชายฝั่ง
ตั้งแต่ ต.บางแก้ว, บางจะเกร็งและแหลมใหญ่
ระยะทาง 17 กิโลเมตร และยังได้สำรวจพื้นที่
ปลูกป่าชายเลนเพื่อเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัย
อ่อนให้เป็นแหล่งความมั่นคงทางอาหารที่
สมบูรณ์ อีกทั้งป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งและ
ป้องกันภัยพิบัติต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

นางกานต์เปรมปรีดิ์กล่าวว่า ปัจจุบัน
จังหวัดสมุทรสงครามมีพื้นที่ป่าชายเลนเหลือ
เพียง 16,000 ไร่ ในจำนวนนี้มีเอกสารสิทธิ
ประมาณ 10,000 ไร่ ส่วนที่เหลือ 6,000 ไร่
เป็นที่สาธารณประโยชน์ที่มีสภาพเป็นป่าชาย
เลนอยู่แล้ว ที่ผ่านมามีการปลูกป่าชายเลน
เพิ่มเติมไปแล้วประมาณ 1,000-2,000 ไร่
การลงพื้นที่ครั้งนี้เพื่อหาทางอนุรักษ์รักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาผืนแผ่นดินให้
เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันพื้นที่ชาย
ฝั่งทะเลในจังหวัดสมุทรสงครามถูกกัด
เซาะไปแล้วเป็นจำนวนมาก แม้หน่วยงานที่
เกี่ยวข้องได้พยายามช่วยกันปลูกป่าชายเลน
ไปแล้วส่วนหนึ่ง แต่ก็ถือว่าเป็นยังส่วนน้อย
หากจะให้เต็มพื้นที่คงต้องปลูกป่าชายเลน
อีกประมาณ 500 ไร่ เพื่อรักษาแนวชายฝั่ง
เอาไว้

การนำเจ้าหน้าที่และปราชญ์ชาวบ้าน
มาดูสภาพความเป็นจริงของพื้นที่โดยแยก
เป็น 2 มิติ คือ มิติที่ 1 ทำอย่างไรไม่ให้ผืน
แผ่นดินถูกกัดเซาะ ซึ่งก็พบว่าวิธีป้องกันใน
ลักษณะของภูมิปัญญาชาวบ้านคือ ใช้ไม้ไผ่
ปักชะลอคลื่น แต่การแก้ไขปัญหาคือเป็นเพียง
การแก้ปัญหาที่ปลายเหตุเนื่องจากไม้ไผ่
มีอายุอยู่ในน้ำได้ประมาณ 3-5 ปีเท่านั้น
แต่ก็จำเป็นต้องทำ และต้องซ่อมแซมอย่าง
ต่อเนื่อง ส่วนมิติที่ 2 คือทำอย่างไรให้มีการ
ปลูกป่าชายเลนเต็มพื้นที่ตลอดแนวชายฝั่ง
เพื่อป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งอย่าง
ยั่งยืน โดยจะนำเสนอแผนทั้งระยะสั้น ระยะ
กลางและระยะยาวในการเพิ่มพื้นที่การปลูก
ป่าชายเลนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทร
สงครามต่อไป.

มานพ จันทร์ฤทธิ